

Stingerea

Filip Enache

„Eu cred că veșnicia s-a născut la sat./ Aici orice gând e mai încet,/ și inima-ți zvâcnește mai rar,/ca și cum nu ți-ar bate din piept,/ci adânc în pământ undeva.” – Lucian Blaga, „Sufletul satului”

O striga, pe vremea când încă o striga cineva, Floarea. De când fusese mică – Floarea! Parcă de când prinseră a se roti luna și soarele, de atunci i se pusese deoparte numele acesta. Floarea, Floricica, Florica. Pentru că fusese frumoasă ca un ghiocel. Pentru că arsese iubirea în ea ca roșeața în inima de trandafir. De fapt nu exista niciun motiv – dar, pe când fusese mică, așa îi plăcuse ei să creadă: că au știut din căutătură, din ochii ăia aprinși că era viguroasă, că era ca un trosnet cu ecou nesfârșit, ca o dezagregare bruscă a pietrelor din deșert, că avea foc în inimă. Acum, însă, la vârsta cea din urmă, știa că fusese o simplă întâmplare, o decizie irațională, că așa le venise mai repede la gură, știa că numele ei era deșertăciune: Floarea...

Crescuse la sat, într-o familie amărâtă – muma îi murise repede, de lepră, într-un miez îmbâcsit de vară, de se aprinsese pielea pe ea ca flacăra, erodându-se, și făcuse puroi și supura din adâncul cărnii, iar tatăl nu cu mult mai târziu, la iarnă, mâncat de lupi pe când căra lemne pentru sobă. Lui, strigat Lazăr, nu-i

auziseră nici dracii geamătele, strigătele și urletele de durere pe când înfingeau în pieptul lui, frângându-i coastele înțepenite de frig, colții ăia fierbinți, din care ieșea un abur aprins, mistic, un miros de acreală și de carie. I s-au înfundat oasele în zăpadă, apoi l-a înghițit pământul rânced. Floarea, micuța, înghețase de frig în noaptea aia, înghețase de o dureau oscioarele alea plăpânde, încă necoapte, frecându-se de cearceaf tot mai zbuciumată, parcă în speranța nebună a unei scânteii – l-a boțit, zvârcolindu-se, l-a apucat cu unghiile lungi și a tras de el ca un animal îndrăcit, a strigat, înăbușindu-și vocea în perne, bucurându-se de aerul călâi ce-i ieșea din gură, s-a frecat cu mâinile pe peste tot, pe spate, pe brațe, în interiorul pulpelor, numai de s-ar putea încălzi. Scotea din ea, în speranța căldurii, toată energia de care capabilă copilița aia mică cât un ciot. Nu avea nici frați, nici surori. Rămăsese – se născuse, de fapt – singură pe lume, tremurând de singurătate, înconjurată de plapuma prea subțire, de soba cu pojghiță cu ea, de pereții crăpați de prea multe nopți de iarnă petrecute în frigul ca un trăsnet, de pereții cu mucegai în colțuri și pânze de păianjen coborând până jos în podea, ca saliva timpului trecut fără inimă de om în el.

În tinereți avusese și bărbat. Zis și Didă Bâzdoacă, avea o alură de leu african, avea părul alb și aspru ca sârma, tras pe spate. Avea fața ascuțită, cu trăsături ferme, cu oasele tari și cu ochii alungiți, țintiți parcă precum săgețile. Era puternic, Floareo, și dacă s-ar fi dărâmat casa în vijelia iernii, el ar fi putut să o ridice și să o țină în propriile-i mâini. Cândva, cântase la nai – și cânta mai frumos decât păsările chiar. Îmbâtrânise, totuși, și se șubrezise – îi vedeai coastele ițindu-se ca la nemâncați, abdomenul nu-l mai avea ca pietrele de râu, ci înmuiat, cu pielea ștearsă și lăsată, lipită de stomac – slăbise, Floareo, noaptea respira cu greu, se trezea chinuit și gemând, îl auzeai cum tropăie căutând apă, bătrânețile, măicuță, și abia de își mai putea ridica propriile picioare dimineța, dar nici pe tine, babo, nu mai pârlăia carnea a tinerețe. De i-ai fi dat atunci naiul, nu ar mai fi avut suflare îndeajunsă să cânte în el. A murit și el până la urmă, a murit halit de cancer, moșul – l-ai găsit fără bătaie de inimă, livid, trântit pe podea, cu pleoapele cusute între ele cu fir de aramă și cu mâinile, tăpile și tâmplele bognă în mijloc de vară. Ți-au țâșnit lacrimi, răsucindu-se apoi pe gene. Ți s-au răcit și ție mâinile, întocmai ca ale lui Bâzdoacă. Ai simțit cum îți furnică tăpile și cum ți se învârtoșează stomacul. Noaptea aia transpirase niște

broboane mari și tăioase ca cioburile. Transpirase greu, rece, de se slăbise ca pe un fruct răscopt – îi ardea fruntea, ochii i se roșiseră, fălcile îi căzuseră. Brațele le simțea ca pe niște exrescențe hidoase, incontrolabile, străine de ființa ei. Stătea sleită în pat, privind golită de orice tavanul, sperând să se cufunde în salteaua lui și să dispară pentru totdeauna. În noaptea aia, noaptea morții subite a lui Bâzdoacă, Floarea îmbătrânise cât în zece ani.

Copiii, dacă supraviețuiseră copilăriei, îi plecaseră toți la oraș, așa cum făcuseră toții tinerii satului. Uitase, sărmana, când îi pupase ultima oară, când le simțise fruntea caldută și moale pentru ultima dată: „să te pupe măicuța, ia, vino-ncoa, iubirea mea, viața lu mamaia, dă să te pup, oooooffffff, mămăicuță”, și îi mângâia pe ceafă și pe tâmpile cu mâinile ei cărnoase și ridate adânc, le bătea încetișor spatele și li-l freca cu o căldură cuprinzătoare ca de lemn ars, își lipea buzele fierbinți de frunțile lor înguste ca o ventuză în timp ce din ochi i se bulbucau lacrimi mari, clare precum cristalele, care le picau copiilor și nepoților în palme. Nu au mai venit, însă, niciodată să o vadă pe amărâta aia de Floarea. Floarea!, îi tresărea mintea deodată, și încă se gândea de unde și de ce Domnul Dumnezeu îi lăsase ei această strigare.

Floarea!, de ce să o cheme fix pe ea așa, copila aia fără luciu, fără părinți, baba asta scofâlcită și știrbă, rămasă văduvă de ani de zile? Se mințea, apoi, că încă o iubeau, copilașii, că se gândeau la ea, că ar fi vrut să o vadă, dar că uitaseră drumul până la ea – și răsufila greu, ca un frison venit din măduva spinării, cu iertare parcă, cu înțelegere, plecându-și capul și relaxându-și spatele gârbovit, aducând cu înfrângerea. Sau, gândea ea, și o podidea plânsul – un plâns lent, molcom, dar zdrobitor în încetineala sa, de îi încrețea până la rupere fața și așa zbârcită – au murit acolo, de n-au avut nici ce bea sau ce mânca. Singurătatea și suspinul o huliseră întreaga ei viață.

Acum, satul în care se născuse, împlântată în pământul lui, era într-adevăr pustiu. Dealurile lui, ca niște cocoase ale pământului obosit și el, nu mai aveau altceva decât vântul. Pe câmpie se uscase iarba, și florile nu mai aveau putere și nici voință să crească. Nu mai erau câini să latre a pustiu, nu mai erau vaci să cânte din tălângi, nu mai erau cocoși să urle a dimineață. Casele vechi, uitate de soartă, peste care bătea soarele și cădea omătul, erau golite, iar înăuntrul lor nici păianjenii nu mai aveau vlagă să miște. Biserica avea turla răsturnată spre pământ, aproape doborâtă de vântul anilor. Crucea din fier era deja căzută, de

mișunau furnicile pe ea și o afundau, cu pașii lor apăsați, în pământ, iar lemnul din care era făcută biserica se prăfuisse și devenise găunos. Unde fuseseră vitralii – adevărate opere de artă – acum erau căscate hăuri, și pe la marginile găurilor mai rămăseseră frânturi de sticlă și cioburi. Prin ele intra un vuiet surd, un curent agresiv ca o mușcătură. Era pustiu și era paragină. Plecaseră toți, muriseră toți, îi îngropaseră timpurile. Mai era doar Floarea, veche de când lumea, pe care timpul o uitase acolo. Floarea era ultima scânteie a satului din vârful de munte, numit Cătunu.

Era o vară care parcă nu se mai termina. O vară cu țânțari, o vară fierbinte, fumegândă, aprinsă ca smoala. Acum, trecută cu mult de vârsta morții, Floarea stătea proțăpită în scaunul pridvorului ca într-o coadă de pisică bătrână. Nu mai mâncase nimic de ani de zile, apă bea o dată la câteva luni de zile, când se simțea în puteri să coboare dealul până jos la râu. Era o dimineață senină, cu cerul fără nori, cu aerul prăfos, lipsit de vigoare. Baba era cuprinsă de tăcere, de o adâncă, funebră tăcere. Respira lent, avea ochii ușor închiși, mâinile îi mișunau pe un baston. Părea că mocnește. Nu mai erau păsări să cânte cu un tril reverberant, umplându-i urechea. Din copaci nu mai creșteau, ca niște degete

înmuiate, frunze. Era doar soarele acela fulgurant, soarele care izbea orice, soarele care o aglutina de pământ, topind-o. Avea țeasta așezată în podul palmei, înconjurată de degetele lungi precum săgețile. Avea picioarele prinse între ele ca două sfori ce se înconjoară, rând pe rând, una pe alta. Era mică cât un bob, învelită în haine negre, ca de doliu, strânsă în sine însuși ca o bilă. Era mitică, ca o păpușă dintr-un timp uitat. Ochii îi avea intenși, ca temperamentul focului cu jar, negri ca două prăpăstii – priveau lung, absenți, fără brumă de concentrare, ușor în jos, scoborându-se până în pământ. Floarea!, îi săgeta mintea, trezind-o, amintindu-i babei că trăiește, și mormăia încet, de printre buze, în continuare absentă, așteptând ecoul satului, care venea indiferent de cât de încet șoptea, ca din scoică. Soarele bătea pe ea ca pe o stâncă antică, și îi adâncea ridurile. Ziua e lungă, Floareo, și toată ziua, așa lungă cum e, plănuiești să înțepenești în bătaia asta ardentă a soarelui fără să scoți o vorbă, fără să miști o venă, fără să respiri o singură clipă sau să atingi nimic, fără să te dai exteriorului, scoțându-ți sufletul în lume, în niciun fel – într-o plutire ca de nălucă, babo.

Asta făcea, prinsă în singurătatea aia fierbinte, zi de zi. Se plictisise de viață, săraca Floarea, se plictisise teribil – fiecare

suflare i se părea anostă, uscată, făcută deja cu mult timp înainte, cândva într-un timp pe care îl uitase, dar care îi bătea încă în inimă. Singurul lucru care îi mai tulbura mintea – altfel ajunsă la bucuria visului nimicniciei – era moartea. O aștepta de mult, o spera chiar. Floarea plutea pur și simplu, ca o bilă neagră, în aerul acela antic și închis în el însuși, plutea tăcută în aerul acela ce dârdâia de fierbințeală, plutea ca un vestigiu, ca o ruină a unor vremuri distruse de propria flacără, de turpitudine, de timp. Moartea părea că o pierduse pe Floarea pe drum, că uitase de sufletul ei, amărâtul, că o lăsase acolo, pe pământul veștejit, ultima rămasă în viață, să se scofâlcească sub soare, în miezul vântului, tocită de zăpada tăioasă.

Floarea, însă, continua să rămâna nemișcată, ca o statuie în aerul ăla fad, în căldura aia strivitoare. Era transpirată, slabă, scundă, cu pielea bătătorită, cu fruntea mică, cu părul albit și cărunțit, cu sprâncenele încovoiate pe deasupra ochilor. Astfel stătu, încremenită ca un totem, întreaga zi – noaptea venise, un fum dens se slobozea din pământul viu, luna se ridica pe cer ca un glonte, stelele ardeau în jurul ei așteptând să bubuie, vântul prinse a se răci și înteți, șuierând, făcând ecou între crăcile chele ale copacilor. Se ridică, apoi, încet, făcu un efort pentru a sufla aerul

din piept, își apăsă mâna în carnea spatelui, plecându-se, și, of, of, of, măicuță, presând bastonul de lemn în podea, aproape înghițindu-și buzele de durerea oaselor, merse către bucătărie, șchiopătând. Deschise un dulap, unde știa că va mai putea găsi, de pe vremurile lui Bâzdoacă, făină, unt, ouă, drojdie, zahăr, sare și semințe de mac. Deschise un altul, unde ținea minte că era lapte. Scoase din sertar un castron alb, sparse în el ouăle, pocnindu-le crusta în margini, puse peste sarea și macul, scoase o furculiță și, cu o mișcare intensă din încheietură ca un zvâcnet, începu să le bată până au făcut spumă, iar zahărul s-a dizolvat. În acest timp topise untul, îl și răcise, ca să-l pună pe deasupra. În alt castron a cernut făină, i-a pus drojdie și, ca într-un ritual sacru în noaptea aceea care șoptea a vânt și a stingere, a prins a le frământa de mână, cu lentoare, dar cu forță, cu o răbdare indisolubilă, cu fermitate, cu certitudine. În timp ce frământa, turna, puțin câte puțin, gălbenușul de ou cu lapte calduț: simțea cum i se înmoaie actual în mâini când le turna, vedea cum prinde culoare, printre degete i se strecura o căldura nebănuită, de pe falange i se dezlipea, lent, coca aceea pufoasă, cu bule de aer umflându-se în jur, pocnind apoi, mâinile – mici, numai os, zbârcite, cu vene traversându-le ca niște răni – îi rămâneau uleioase: în ochii babei

se bulbucau lacrimi încete, dar dense, se îngrășau deasupra genelor până deveneau imense și îi îngreunau chipul, iar în ele se reflecta toată întunecimea nesfârșită a acelei nopți în care singurătatea de a fi ultimul rămas viu pe lume o strivea mai tare ca oricând. Până la urmă lacrimile îi alunecau, ca niște boabe de rouă, pe gene, și picau, scoțând un șuier imperceptibil, în aluatul pe care, apoi, îl lăsa amărâta de Floarea la dospit până când își dubla mărimea – puse deasupra lui un mileu vechi, de asemenea de pe vremea lui Didă. Se așeză pe o buturugă și privi în gol, ștergându-și cele câteva lacrimi, apoi încremenind într-un soi de perplexitate, iar când văzu cu coada ochiului că aluatul crescuse și împungea mileul, se sculă, apăsându-și mâinile în genunchi, pentru a răsturna aluatul și a-l frământa iar, ca să scoată, o învățase tătucul ei, Lazăr, dracii din bucatele casei. Scoase apoi tava, o frecă cu aceeași răbdare impenetrabilă cu ulei, o pudră cu făină parcă înstelând-o, întinse o foaie perfect rotundă de aluat cât diametrul tăvii, pe care apoi o presă, o aranjă cu o grijă impecabilă. În bucătăria Floarei singura lumină care intra era cea a stelelor, ca niște cuțite incisive de lumină care pătrundeau odaia și o arătau ochilor babei. Totul căpătase o dimensiune a sacralității, iar răbdarea, grija, tristețea care i se citea pe grimasă

trădau faptul că ea nu gătea, ci făcea un ritual al satului ei, o tradiție încifrată în ființele lor, din care doar a ei mai rămăsese cu suflare în nări. Formă o bilă mare de aluat pe care o așeză în centrul foii, deasupra modelă, din altă bucată de aluat, o cruce imensă, răsucită ca o sfoară, prinzându-i capetele dedesubtul bilei. Răbdare, Floareo, asta îți trebuia, și suflai de să nici nu te auzi, pășeai prin bucătărie de parcă nu ai fi avut greutate, de parcă pluteai – lentoare, asta simțeai curgându-ți prin vine, o teribilă, sacrosanctă lentoare, o pudoare de a exista, o bătaie de inimă care întârzie să vină, dar care, prin chiar acea încetineală răsărită din adâncul pământului, asigură că va ajunge. Răbdare, Floareo, răbdare. Lumina dezavua praful acela înțețit – nu mai intrasei în bucătărie, babo, de câteva decenii –, apoi razele acelea ca niște tăișuri îi înțepau ochii și îi iluminau, așa negri, absconși și adânciți în țeastă cum erau. Restul de aluat, cu meticulozitate, cu o acribie desăvârșită, ca o slujbă cu tămâie, l-a împărțit în două suluri împletite între ele, care înconjurau apoi, le așezase ea cu mâinile acelea parcă înfricoșate, bila de aluat cu cruce în frunte. Și-a făcut cruce și baba, fiecare încă și mai intensă, dar nu a avut forța să scoată cuvinte, iar apoi, mișcându-și degetele în întunericul acela cu o lentoare voită, cu o mișcare voit greoaie și tremurată, a pus

deasupra colacului acel mileu vechi, să lase iar colacul de Parastas să dospească. Să se coacă, se gândea, și l-a înconjurat în folie de staniol și l-a pus în soba mocnitoare doar – și, în câteva ore, pe când soarele a izbucnit înapoi pe cer ca un tiran, radiant și gata să topească pământul, s-a copt și colacul babei, zisă, naiba știe de ce, Floarea. Nu a dormit întreaga noaptea, de i s-au încercănat ochii, mâinile i s-au făcut aproape flasce, avea tot mai puțin control asupra propriul corp, care parcă era făcut din cauciuc, ochii îi fugeau din loc în loc, totuși cu o mișcare obosită, pielea îi atârna, zbârcită, și flencănea în jur ca niște aripi inutile, picioarele îi tremurau și de multe ori călca strâmb, cu marginea tălpii, amețea, lumea i se purica, simțea un tremur și o furnicătură increate, și trebuia să se oprească pentru câteva clipe, ca să recapete un echilibru, un sens al realității. Răbdare, Floareo, că ți-o veni și ție vremea.

L-a scos din sobă cu niște mănuși groase pe mâini, iar jarul i-a luminat pentru o clipă fața cu un portocaliu aprins, roșindu-i nasul și obrajii, doar atingându-i ca o mângâiere caldă urechile, făcându-i ochii să sclipească, lăsându-i la vedere gâtul acela slab de ieșeau oscioare prin pielea lui, gât care, altfel, era mereu umbrit. L-a curățat de negreala jarului și l-a scos din staniol. Era

imaculat, întocmai cum îl făcea muma ei mâncată de lepră de fiecare dată când se prăpădea vreo rudă. A ieșit, încetișor, cu el la subrațul hainelor. Aerul era în continuare ca o fundătură. Nu-i putea umple nările cu răceală, cu o răceală revigorantă, era mereu prea puțin, prea slăbit, prea firav parcă, iar în ochi totul i se părea fad tocmai de la acel aer șters, prăfos, murdar aproape. Mergea clătinat, de parcă nu avea oase în trup, pe ulițele satului, căutând locul. Se oprea sub copaci, căzând ca leșinată, nemaiputând de oboseală, baba. Îi treceau prin minte, în timp ce își ținea ochii închiși cu forța și mâna aia schiloadă pe frunte, mângâindu-se încetișor, mama ei și tatucu, Lazăr, și soțul, Didă Bâzdoacă, căruia la bătrânețe îi crăpaseră unghiile până rămăsese fără ele, își amintea, și îi venea să râdă, dar nu mai putea de bătrână ce era. Îi treceau prin minte copiii ei, care uitaseră cum se ajunge în satul ei de vârf de munte, satul ei ascuns în această lume care murise, uitaseră doar, nu-i așa, Floareo? Sau crezuseră că ai murit și tu, de mai bine te lase așa cum ai picat, să putrezești ca animalele? Nu, în niciun caz, credeai tu. Apoi se ridica iar, încetinel, fără vlagă, mergând gârbovită, apucându-și cu greu spatele care, o dată ici, o dată colo, trosnea, până o obliga, cu picioarele alea șubrede cu tot, de oasele crăpate din ele nu mai puteau suporta greutatea capului,

să se oprească din nou, sub copac, în soare, în apă, oriunde, numai să se oprească. Și tot astfel a mers o zi întreagă, purtând acel colac copt cu o grijă religioasă, copt dintr-o nevoie absolută a țărăncii din ea, până când a găsit acel deal ca o culme a întregului cătun pe care îl căutase încă dis de dimineață, când plecase prin aerul acela înecăcios. Nu era un singur copac pe acel deal, era doar soarele ca un glonț, era doar iarba uscată, era doar pământul crăpat de secetă – nu mai plouase de când murise Bâzdoacă, nu-i așa, Floareo? L-a urcat cu greu, căzând înapoi de-a berbeleacul de multe ori, dar s-a îndârjit și, în ceva vreme, a reușit. Ajunsă sus, a văzut prăpastia care se căsca sub deal până devenea neagră ca gura de animal și se întindea parcă nesfârșit, ca un canion imens. S-a așezat la marginea lui, așezându-se turcește, a pus lângă ea colacul, din care a rupt scoțând un icnet chinuit, apoi a îmbucat – nu mai mâncase nimic de zeci de ani de zile, îl molfăia în gura fără dinți, chinuindu-se, și iar i s-au descătușat lacrimi în jurul ochilor, curgând torențial, una după alta ca un vertij, dar nu mai erau palme de copil să le prindă, și când înghițea bucățelele de Parastas, le înghițea cu lacrimi și cu durere cu tot. Era mică cât un bob. Era plină de sudoare. Era stafidită. Floarea și-a prins mâinile între ele, le-a adus, lent, ca pe două smochine prea coapte, până

sub bărbie, și a prins a se ruga – îi tremurau mâinile, îi băjbâiau buzele, i se încrețea fruntea, i se zbârceau pleoapele ochilor apoși în ruga aceea fierbinte ca focul: „Domnul Dumnezeu meu, să-i salvezi, Mântuitorule, pe cei ce au trăit în satul acesta distrus de soartă, să o salvezi pe muma, că a mâncat-o lepra de tânără, să-l salvezi pe tatucu, că avea inimă caldă, dar l-au înhățat pe întunericul iernii animalele alea cu sânge la bot, că i-am auzit strigătele chinuite, deși nimeni nu mă crede, nici măcar cei ce vor spunea povestea aceasta, și nici ce să fac nu aveam – că eram mică, Doamne, eram o copiliță, și nu fămeie în toate regula – salvează-i, Doamne, Domnul Dumnezeu meu, salvează-i!, deschisese ea gura pentru prima oară în decenii, și își făcea o cruce tainică, arzândă, sclipitoare, ca un secret în sufletul ei, și simțea cum o căldură stranie o învăluie, o căldură moale, reconfortantă, ca focul pe care îl făcea Lazăr iarna pe când era în forță, iar ea un pui de om. Apoi își continuă ruga cea fierbinte: „Domnul Dumnezeu meu, Stivuitor a Toate, Milostivule, îndură-Te de sufletul soțului meu, Didă Bâzdoacă, care era numai lumină, care cânta la nai așa cum nici păsările nu reușesc să scoată trilurile, care bucura copiii pe care mi i-a dăruit și care, Doamne, Iartă-l, Dumnezeule Mare, ai milă de el, avea grijă de casă, că de

când s-a prăpădit el s-au dus toate.” Simți căldura aceea furnicându-i în tot trupul – era o senzație chinuitoare, dar plăcută, de parcă aștepta ceva enorm, de parcă aștepta Mântuirea însăși, și nu mai putea răbda. Simțea că i se inflamează pieptul ăla smead și costeliv, o scuturau niște friguri usturătoare, dar în doar câteva clipe se prefăceau înapoi în căldura înăbușitoare, care parcă îi strângea pielea. „Salvează-i, Doamne, și pe copilașii mei, care m-au uitat aici și m-au lăsat să mor mâncată de animale, m-au lăsat să mă fac un hoit de putreziciune, că nu știu, Doamne, că nu știu ce fac, săracii, iartă-i și pe ei, amărății, săracii cu duhul, Mântuiește-i în ciuda a toate – asta e ruga mea către tine, Doamne, Dumnezeule Mare, Salvarea mea, Calea mea, Lumina mea, Adevărul meu”, atunci apusul se încheie și deasupra capului Floarei se tivise luna, ca o mărgea a cerului. Baba simți furnicătura copleşind-o, de nu mai putea să reziste și izbucnea în tremure ca de înjunghiat, și se grăbi atunci a-și încheia ruga, făcând o cruce largă ca lumea: „În numele Tatălui, al Fiului și al Sfântului...”, dar căldura furnicăturii o învinsese deja și, pierzând controlul asupra propriului corp, intrând într-o stare larvară, se rostogoli ca o stâncă înainte și căzu în prăpastia adâncă de se înnegrea toată precum abisul fără să scoată un singur sunet. Era

împăcată. Se auzi un singur un şuier surd care, pentru acel sat, era doar o briză mai puternică, tipică pentru nopțile acelea cu lună plină.

Satul era încremenit în noaptea încetoșată. Turla bisericii dădea să cadă, apoi a căzut cu o bufnitură înfundată, uitată de imediat, ca ruperea unei crengi imense în inima pădurii. Floarea, amărâta, își făcuse propriul parastas. Propriul colac, propriul ritual, rugându-se pentru iertarea Domnului în singurătatea aceea feroce. Stelele cerului erau neînchipuit de palide și de puține în noaptea aceea, de parcă muriseră chiar și ele. Poate că, cândva, copiii sătenilor își vor aminti drumul până la cătunul acesta din vârful de munte, iar copiii stelelor vor învăța din nou cum e să arzi în fața ochilor de țărancă bătrână. Sau poate, în altă lume, nu vom pleca niciodată de acasă.

SFÂRȘIT